

OULUN ENSI- JA TURVAKOTI RY PALVELUKATALOGI

OULUN ENSI- JA TURVAKOTI RY PALVELUKATALOGI

VAATIVA VAUVATYÖ.....	4
Ensikoti	5
Pidä kiinni® -ensikoti Orvokki	6
Baby blues -vauvaperhetyö.....	7
Uniohjaus.....	8
Vauvatalon avoimet vertaistukiryhmät	9
Vapaaehtoisdoulatoiminta	10
LÄHISUHDEVÄKIVALTATYÖ.....	11
Turvakoti	12
Yksilö- ja vanhemmuustyö	13
Matalan kynnyksen paritapaamiset	14
Maksullinen yksilötyö	15
Vertaistukiryhmät.....	16
Tukikeskus Varjo	17
SEKSUAALITERVEYSTYÖ.....	18
Tietoiseksi-hanke	19
Seritatyö	20
ERO LAPSIPERHEESSÄ -TYÖ.....	21
Tapaamispaikkatoiminta	22
Tukikeskustelut tapaamispaikassa.....	23
Vanhemman neuvo® -vertaistukiryhmä	24
Yksilö-, pari- ja perhetapaamiset.....	25
Mieskaveritoiminta.....	26

OULUN ENSI- JA TURVAKOTI RY TOIMINNANJOHTAJAN TERVEISET

IHMISTEN TUKENA VUODESTA 1945

Oulun ensi- ja turvakoti ry on yli 75-vuotias lastensuojelujärjestö, joka perustettiin aikoinaan äitien ja lasten tueksi. Yhdistyksen nykyisen toiminnan ydintä on haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja perheiden auttaminen.

Yhdistyksen perustehtävänä on turvata lasten oikeus suotuisiin kasvuolosuhteisiin ja turvalliseen kehitykseen, tukea vanhemmuutta ja perhettä sekä ehkäistä perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa ja traumatisoitumisen jälkiseurauksia.

Asiantuntijuutemme rakentuu vauvatyön, väkivaltatyön sekä eroauttamis- ja tapaamispaikkatyön vahvaan ammatilliseen osaamiseen. Kansalaisjärjestötoiminta, vapaaehtoistyö ja kokemusasiantuntijuus yhdistyvät ammatillisen työn rinnalle palvelemaan perustehtävän toteutumista.

Yhdistyksessämme työskentelee lähes 70 väkivaltatyön, vauvatyön, tapaamispaikka- ja eroauttamistyön sekä kotouttamistoiminnan ammattilaista. Työntekijöidemme lisäksi toiminnassa on mukana jopa satoja vapaaehtoisia vuosittain. Yhdistyksemme vapaaehtoistoiminta on monipuolista, ja vapaaehtoisille järjestetään koulutusta ja tukea.

Tässä julkaisussa voit lukea lisää siitä, kuinka teemme palvelutyömme ja mistä palveluitamme saa.

Pia Kangas
Toiminnanjohtaja
Oulun ensi- ja turvakoti ry
p. 040 511 5440
pia.kangas@oetk.fi

VAUVATYÖ

VAATIVA VAUVATYÖ: ENSIKOTI

PALVELUN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Ensikodissa erityistä tukea tarvitsevat vauvaperheet saavat odotusajasta lähtien ympärivuorokautista, yksilöllistä, yhteisöllistä ja intensiivistä tukea vanhemmuuteen ja vauvan hoitoon. Ensikoti on kodinomainen ympäristö, jossa laiminlyönnin tai kaltoinkohtelun uhassa elävä vauva saa turvallista, ikätasoista hoivaa ja huolenpitoa. Kuntoutus on sekä ehkäisevää että korjaavaa lastensuojelua. Vanhempien saama apu on aina vauvan näkökulmasta ennaltaehkäisevää.

KOHDERYHMÄ JA PALVELUUN PÄÄSYN KRITEERIT

Ensikotikuntoutus on tarkoitettu perheille, jotka tarvitsevat tiivistä ympärivuorokautista tukea vanhemmuuteen. Perheissä on esimerkiksi mielenterveysongelmia, väkivaltakokemuksia, sosiaalisen verkoston puutetta, elämäntilanteisiin liittyviä kriisejä, uupumusta tai vaikeuksia ymmärtää ja oppia. Vanhemmillä on usein traumaattisia kokemuksia, jotka vaikuttavat vanhemmuuteen sekä vauvan ja vanhemman vuorovaikutussuhteeseen. Ongelmat ovat usein kasautuneita ja ylisukupolvisia.

PALVELUN SISÄLTÖ

Työn ydin on odotusajasta lähtien vauvan hyvinvoinnin, vauvan ja vanhemman välisen vuorovaikutuksen, vanhemmuuden ja vauvaperheen arjen tukemisessa. Kuntoutuksessa hyödynnetään yhteisöä ja vertaistukea. Arkea eletään yhdessä ammattilaisten ja vauvaperheiden kanssa ympäri vuorokauden. Kuntoutuksen tavoitteena on varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen, kiintymyssuhteen vahvistaminen, vauvan perushoidon opettelu ja vanhempien voimaantumisen. Jakson pituus riippuu perheen tilanteesta ja pisimmillään se kestää noin vuoden. Ensikodin kuntoutus on perhettä vakauttavaa ja se suunnitellaan perheen tarpeet huomioiden.

Kuntoutukseen sisältyy ryhmätoimintaa, perhekohtaista työskentelyä, verkostokokouksia ja yksilökeskusteluja. Vauvojen kanssa työskennellään sekä yksilöllisesti että ryhmissä. Perhekohtaista työtä arvioidaan säännöllisesti perheen ja lähettävän tahon kanssa.

PALVELUN RESURSSIT

Työntekijöillä on sosiaali- tai terveydenhuollon AMK tutkinto tai vastaava opistotasoinen koulutus sekä tehtävän edellyttämä työkokemus. Työntekijöille järjestetään säännöllisesti työhohjausta sekä täydennyskoulutusta mm. traumatyöstä, varhaisesta vuorovaikutuksesta sekä kiintymyssuhteesta. Työskentely tapahtuu yhteistyössä lastensuojelun ja perheen muiden ammattilais- ja lähiverkoston kanssa. Ensikodissa henkilökunta työskentelee ympärivuorokautisesti. Henkilökuntamitoitus ja paikkamäärä vastaavat työmuodolta edellytettäviä mitoituksia.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Ensikodissa vauvaperhe saa turvallisen kasvu ympäristön, jossa vauvan tarpeet tulevat tunnistetuksi ja vanhemman vuorovaikutus- ja vanhemmuustaidot kehittyvät. Vanhempia tuetaan muutuneessa elämäntilanteessa, jossa he ovat vastuuta itsensä lisäksi pienestä vauvasta. Ensikotikuntoutuksen tavoitteena on vauvaperheen kuntoutuminen, verkoston huolen vähentyminen sekä perheiden lastensuojelullisten korjaavien toimien ennaltaehkäiseminen. Vauvaperheet hyötyvät ensikotijaksosta, vaikka kuntoutus päättyisi vauvan sijoitukseen. Tällöin vanhempia tuetaan kohti jaettua vanhemmuutta. Perhe voi ensikotikuntoutuksen jälkeen toimia yhdistyksessä kokemusasiantuntijana tai vapaaehtoisena.

Yhteystiedot:

Hanne Puurunen, yksikön johtaja
p. 040 7646 032, hanne.puurunen@oetk.fi

Hanna Tarkkinen, sosiaalityöntekijä (paikkatiedustelut)
p. 040 536 0247, hanna.tarkkinen@oetk.fi

Ohjaajat p. 040 8395 250
Kanervatie 5, 90650 Oulu

OULUN
ENSI- JA
TURVAKOTI RY

VAATIVA VAUVATYÖ: PIDÄ KIINNI® -ENSİKOTI ORVOKKI

PALVELUN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Ensi- ja turvakotien liiton Pidä kiinni® -hoitojärjestelmä on valtakunnallinen vaativan erityistason sosiaalipalvelu päihdeongelmallisille odottaville äideille ja vauvaperheille. Ensikodeissa yhdistetään kuntoutuksen kokonaisuudeksi vanhemmuuden ja varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen ja hoito sekä erityisesti odottavien ja vauvaperheiden tarpeisiin kehitetty päihdekuntoutus. Ensikotien kuntoutus on sekä ehkäisevää että korjaavaa lastensuojelutyötä. Päihdeongelmallisille äideille on erityisen tärkeää tarjota palvelua jo odotusaikana. Tarkoitus on turvata sikiön ja syntyneen lapsen terve kasvu ja kehitys sekä motivoida vanhempi intensiiviseen kuntoutukseen.

PALVELUUN PÄÄSYN KRITTEERIT

Pidä kiinni -hoitojärjestelmän ensikodit, Oulussa Ensikoti Orvokki, on tarkoitettu päihdeongelmallisille odottaville äideille puolisoineen ja vauvaperheille. Kuntoutuksessa voi olla päihdeongelmainen äiti tai isä vauvansa kanssa tai molemmat vanhemmat alle 3-vuotiaan lapsensa ja mahdollisten sisarusten kanssa. Ensikotikuntoutukseen tullaan maksusitoumuksella. Hoitojärjestelmän ensikodit ovat valtakunnallisia ja osittain valtion rahoittamia.

PALVELUN SISÄLTÖ

Pidä kiinni -ensikotien intensiivinen kuntoutus perustuu yhteisökuntoutukseen. Teoreettinen tausta on kiintymyssuhde-, trauma- ja mentalisaatioteoria. Teoria ja käytäntö ovat molemmat osoittaneet sen, että pelkkä päihdeettömyys ei riitä, vaan vanhempi tarvitsee päihdeettömyyden lisäksi vahvaa tukea ja hoitoa vanhemmuuteen sekä varhaiseen vuorovaikutukseen lapsensa kanssa. Kuntoutuminen vaatii aikaa, jotta saadaan aikaan pysyviä muutoksia. Kuntoutumista arvioidaan ja sen jatko suunnitellaan perheen ja moniammatillisen verkoston kanssa yhdessä.

RAKENTEET JA RESURSSIT

Ensikoti Orvokissa on 5 perhepaikkaa. Työntekijöillä on sosiaali- tai terveydenhuollon AMK-tutkinto tai vastaava opistotasoinen koulutus sekä tehtävän edellyttämä työkokemus. Työntekijöillä on säännöllinen työnohjaus ja täydennyskoulutuksia. Lisäksi Ensikoti Orvokissa on säännöllinen vauvatyön ja psykiatrin konsultaatio.

VALTAKUNNALLINEN TUKI

Ensi- ja turvakotien liiton koordinaatio koordinoi Pidä kiinni -yksiköiden toimintaa. Koordinaatiolla on tiivis yhteys alan tutkijoihin ja kansainvälisiin verkostoihin, joiden kanssa yhteistyötä tekemällä tuotetaan tutkimukseen perustuvaa tietoa hoitojärjestelmän kehittämisen tueksi. Ensikotien toimintaa ohjaavat Pidä kiinni -hoitojärjestelmän laatuksiteerit, joiden toteutumista seurataan vuosittain.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Ensikoti Orvokissa vanhemmat saavat mahdollisuuden kuntoutua päihdeongelmasta ja tukea sellaiseen vanhemmuuteen ja varhaiseen vuorovaikutukseen, joka tukee lapsen tervettä kehitystä. Vauva ja äiti/isä saavat ympärivuorokautisen turvallisen ympäristön, joka tukee vauvan ikätasoista kehittymistä, kiintymyssuhteen aktivoitumista sekä vakaan vauva-arjen taitojen kehittymistä. Kuntoutus turvaa lapsen kyvyn olla vuorovaikutuksessa, mikä puolestaan turvaa lapsen kognitiivisen ja emotionaalisen kehityksen. Kuntoutus on sekä perheelle että erityisesti lapselle merkittävää niissäkin tapauksissa, joissa päädytään lapsen sijoittamiseen. Pidä kiinni -hoitojärjestelmä on tuottava investointi niin inhimillisesti kuin taloudellisesti. Kuntouksella pystytään tutkitusti välttämään huostaanottoja ja katkaisemaan sukupolvelta toiselle jatkuva syrjäytymisen ketju. Kuntoutuksen kautta vanhempien kyky toimia yhteistyösuhhteissa ammatillisten verkostojen kanssa kasvaa, jolloin ammattilaisten työskentely perheen kanssa helpottuu ja kuntoutuksen tuloksellisuus kasvaa.

Yhteystiedot:

Maarit Ratamäki, yksikön johtaja, sosiaalityöntekijä
p. 040 524 4330, maarit.ratamaki@oetk.fi

Marita Väättäinen, yhteistyöntekijä
p. 040 161 7300, marita.vaatainen@oetk.fi

Ulla Hietala, sosiaalityöntekijä (paikkatiedustelut)
p. 040 169 7330, ulla.hietala@oetk.fi

Ohjaajat p. 040 868 5330

Kanervatie 5, 90650 Oulu

OULUN
ENSI- JA
TURVAKOTI RY

VAATIVA VAUVATYÖ VAUVATALOLLA: BABY BLUES -VAUVAPERHETYÖ

PALVELUN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Baby blues -vauvaperhetyö on ennaltaehkäisevää, matalan kynnyksen toimintaa, jonka tavoite on perheiden selviytymisen arjessa, perheen omien voimavarojen vahvistuminen, päivärytmin löytyminen ja vauvan ja vanhemmuuden tuoman ilon löytyminen. Palvelu on maksutonta ja siihen voi osallistua nimettömänä.

KOHDERYHMÄ JA PALVELUUN PÄÄSYN KRITEERIT

Baby blues -toiminta on tarkoitettu vauvaa odottaville tai vauvan jo saaneille perheille, jotka kaipaavat tukea vanhemmuuteen, arjessa selviytymiseen tai synnytyksen jälkeiseen masennukseen. Apu voi olla tarpeen myös, jos vauva on kovin itkuinen tai ei nuku hyvin. Perhe voi itse ottaa yhteyttä Baby blues -toimintaan tai yhdistysten yhteistyökumppanit voivat ohjata heidät siihen. Lastensuojelun asiakkuutta ei tarvita. Palvelu on tarkoitettu alle 2-vuotiaille lapsille ja heidän vanhemmilleen.

PALVELUN SISÄLTÖ

Baby blues -toimintaan kuuluu vauvan odotukseen ja synnytykseen, vauvojen uneen, toimivaan arkeen ja vanhempana jaksamiseen liittyvää neuvontaa ja ohjausta vanhemmille. Siihen sisältyy myös puhelinneuvontaa, yksilö-, pari- ja perhetaapaamisia, kotikäyntejä ja verkostoyhteistyötä. Työskentelyyn voi sisältyä ryhmätoimintaa ja uni-valverytmitystä. Apua on tarjolla myös valtakunnallisessa chatissa. Perheet ohjataan tarvittaessa muihin palveluihin.

PALVELUN RESURSSIT

Työntekijöillä on sosiaali- tai terveydenhuollon AMK-tutkinto tai vastaava opistotasoinen koulutus sekä tehtävän edellyttämä työkokemus. Työntekijöillä on säännöllinen työhohjaus ja he saavat täydennyskoulutusta varhaisesta vuorovaikutuksesta sekä vanhemmuuden tukemisesta.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Perheiden jaksaminen arjessa vahvistuu. Baby blues -toiminnassa tuetaan vanhempia löytämään toimiva päivärytmi sekä löytämään iloa vanhemmuudesta ja vauvan kanssa olemisesta. Verkoston huoli perheestä keventyy. Baby blues -toiminnalla ehkäistään vaikeuksia ja vähennetään lastensuojelun korjavia toimia tulevaisuudessa. Perhe voi Baby blues -toiminnan jälkeen jäädä mukaan yhdistyksen kansalaisjärjestötoimintaan. Vanhemmilla on mahdollisuus toimia esimerkiksi kokemusasiantuntijana tai vapaaehtoisena.

Yhteystiedot:

Vauvatalo p. 040 744 4300

Vauvatalo, Viestikatu 10 C 52-53, 90130 Oulu
vauvatalo@oetk.fi

OULUN
ENSI- JA
TURVAKOTI RY

VAATIVA VAUVATYÖ VAUVATALOLLA: UNIOHJAUS

PALVELUN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Vauvatalon baby blues -toiminta on ennaltaehkäisevää matalan kynnyksen toimintaa, jonka tavoitteena on tukea perheiden selviytymistä arjessa, stressin vähentymistä, omien voimavarojen vahvistumista sekä suotuisan päivärytmin ja vauvan sekä vanhemmuuden tuoman ilon löytymistä.

Lapsen uneen liittyvät ongelmat ovat pikkulapsiperheissä hyvin tavallisia. Vauvan unipulmat uuvuttavat vanhempia ja mikäli vanhemmat eivät saa riittävästi nukuttua, se vaikuttaa koko perheen hyvinvointiin. Usein kotona on tehty erilaisia nukkumisjärjestelyjä, jotta voidaan turvata eri perheenjäsenten riittävä uni, mutta väsymyksen kasvaessa vanhemmat voivat altistua masennukselle sekä parisuhdeongelmille.

Usein vauvan unipulmat ovat normatiivisia, vauvan ikään ja kehitykseen liittyviä. Vanhempien jaksamista tukee tiedon ja johdonmukaisten keinojen tarjoaminen tukemaan vauvan suotuisaa univalverytmiä ja levollista unta.

KOHDERYHMÄ

Uniohjauspalvelut ovat suunnattu alle 2-vuotiaiden lasten perheille. Uniohjausta tarjotaan sekä oululaisille että lähikuntien perheille. Palvelu on perheille maksutonta. Asiakas voi ottaa itse yhteyttä uniohjaajaan.

Toiminnassa tarjotaan myös ammattilaisille vauvan uneen ja uniohjauskäytäntöihin liittyviä koulutuksia.

PALVELUN SISÄLTÖ

Tavallisimpia unipulmat ovat yli 6kk - alle 2-vuotiailla lapsilla. Unipulmia voivat olla lapsen nukahtamisen viiveet, yöheräilyt tai valvominen yöllä. Hyvä uniohjaus rakentuu kattavasta alkukartoituksesta, jossa saadaan paljon tietoa lapsesta ja lapsen kehityksestä, unipulmien laadusta ja vanhempien tavoista rauhoittaa lasta. Kartoituksen jälkeen perheelle tarjotaan vinkkejä mm. lapsen suotuisan, ikätasaisen päivärytmin löytymiseen ja

levollisen unen tukemiseen. Lisäksi perheille tarjotaan kirjallista materiaalia tukemaan vauvan unen muutosprosessia levollisiin uniin. Uniohjauksessa huomioidaan myös vanhemman uni ja jaksaminen.

Vastasyntyneellä ja pienillä vauvoilla ei ole vielä kehityksellisiä edellytyksiä nukkua kokonaisia öitä. Uniohjauksessa tarjotaan perheille tietoa myös pienen vauvan unesta ja miten vanhempi voi tukea pienen vauvan univalverytmin löytymistä.

Uniohjauspalveluja tarjotaan 1-5 kertaa, perheen tarpeen mukaan. Uniohjaus on mahdollista toteuttaa puhelimitse, yksilö- tai kotikäynnillä sekä videovälitteisesti. Uniohjaus on perheille maksutonta.

PALVELUN RESURSSIT

Työntekijällä on ylempi ammattikorkeakoulututkinto sekä pitkä työkokemus uniohjauksesta. Toimintaa tukee säännöllinen työhohjaus ja täydennyskoulutukset sekä uusimman tutkimuksellisen tiedon hyödyntäminen uniohjauksessa.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Uniohjauksessa etsitään yksilöllisiä ratkaisuja ja ohjauksessa keskiössä ovat perheen omat toiveet muutokselle. Uniohjauksen avulla perheiden jaksaminen arjessa vahvistuu ja ilo vauva-arjesta palaa. Vauvan uni on levollista ja vanhemman tietoisuus vauvan unen erityispiirteistä lisääntyy. Vanhemmalla on enemmän keinoja sekä jaksamista tukea vauvan hyvää unta. Sujuvan päivärytmin tuella vauva saa ennakoitavaa ja turvallisuutta tukevaa hoivaa vanhemmalta. Vanhemman keinot säädellä vauvaa ja vauvan unta tukevat vauvan hyvää kehitystä ja vauva voi hyvin. Vanhemman stressi vähenee ja omat voimavarat lisääntyvät paremmin nukuttujen öiden myötä. Parisuhteen haasteet vähenevät vanhempien voimaantuessa. Pitkäkestoisen tuen tarve ja riski masennukselle ja vauvan kaltoinkohtelulle vähenee.

Yhteystiedot:

Vauvatalo p. 040 744 4300

Vauvatalo, Viestikatu 10 C 52-53, 90130 Oulu
vauvatalo@oetk.fi

VAATIVA VAUVATYÖ VAUVATALOLLA: AVOIMET VERTAISTUKIRYHMÄT

PALVELUN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Vertaisryhmien tarkoitus on tukea vauvaa odottavan ja pikkuvauvaperheiden hyvinvointia ja arjessa jaksamista. Vertaistuki laajentaa osallistujan verkostoa, vähentää yksinäisyyttä, tukee vanhemmuutta ja lisää vanhemman pärjäävyyden kokemusta. Tämä tukee kohtuvauvan ja jo syntyneen vauvan kasvua, kehitystä ja hyvinvointia. Vertaisilta vanhemmat saavat ymmärrystä ja arkea tukevia vinkkejä.

KOHDERYHMÄ

Avoimia vertaisryhmiä järjestetään alle 2-vuotiaiden lasten perheille ja vauvaa odottaville. Tarkemmat tiedot ryhmistä löytyvät yhdistyksen nettisivuilta. Uusia ryhmiä kootaan tarpeen mukaan ja ryhmiä voidaan koota ja ohjata myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Kaikki ryhmät ovat perheille maksuttomia ja osaan ryhmistä voi osallistua etäyhteydellä.

PALVELUN SISÄLTÖ

Vanhempien voimakahvila

Vanhemmuus on iloinen asia, mutta välillä stressi kuormittaa ja voimat ovat vähissä. Voimakahvilaan ovat tervetulleita alle 2-vuotiaiden lasten perheet, joissa odotetaan vauvaa tai vauva on jo syntynyt. Voimakahvilaan voi osallistua kerran tai perheen oman tarpeen mukaan vaikka jokaiseen kahvilakertaan.

Hellän kosketuksen voima -ryhmä

Hellä ja kannustava kosketus tukee vauvan kehitystä ja univalverytmiä. Ryhmät on tarkoitettu vauvoille ja heidän vanhemmilleen. Ryhmä kokoontuu Vauvatalon vauvamyönteisissä tiloissa, vauvojen ehdoilla. Kestoltaan ryhmät ovat noin 1,5 tuntia. Ryhmässä opetetaan vauvaa rauhoittava ja kehitystä tukeva Ruth Ricen vauvahieronta.

Unikahvila

Vauvan uneen liittyvät pulmat ovat yleisiä. Unikahvilassa perheet saavat vinkkejä ja vertaistukea vauvojen unipulmiin liittyen

sekä keinoja voimavarojen löytämiseen.

Vauvapysäkki -ryhmät vauvaa odottaville ja vauvaperheille Usein pikkulapsiperheen arkeen liittyy stressiä ja kiirettä. Vauvapysäkki -ryhmissä saa tietoa stressistä sekä stressinsäätelykeinoista. Ryhmässä opetellaan tapoja tunnistaa stressireaktioita, vahvistetaan tietoisuustaitoja sekä saadaan keinoja toimia kuormittavissa tilanteissa. Vauvapysäkki -ryhmät ovat suljettuja ryhmiä.

Hoivaa ja Leiki -ryhmät vauvaa odottaville ja vauvaperheille Hoivaa ja Leiki -ryhmien tavoitteena on tukea myönteistä kokemusta vanhemmuudesta ja antaa voimavaroja. Tapaamisilla pohditaan ja tuetaan vanhemman vuorovaikutussuhteen kehittymistä vauvan kanssa keskustelun sekä erilaisten leikkien ja harjoitusten avulla. Hoivaa ja Leiki -ryhmät ovat suljettuja ryhmiä.

PALVELUN RESURSSIT

Vertaisryhmät ovat ammatillisesti ohjattuja. Joillakin ryhmäkerroilla ohjaajaparina voi toimia vapaaehtoinen tai kokemusasian-tuntija. Kaikissa ryhmissä kysytään ryhmäläisten palautteet ja kehittämis ehdotukset sekä vaikuttavuutta seurataan. Ryhmän ohjaajilla on käytettävissään erilaisissa kehittämishankkeissa tehtyjä materiaaleja, koulutusmateriaaleja ja käsikirjoja. Ohjaajilla on ryhmän ohjauksen koulutuksia, kokemusta ja työnohjaus.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Avoimissa vertaisryhmissä vauvat saavat vauvakavereita ja vanhemmat saavat tarvitsemaansa vertaistukea sekä vinkkejä pikkulapsiperheen arjesta selviytymiseen ja voimavarojen löytämiseen. Lisäksi vertaisryhmissä tarjotaan psykoedukaatiota stressiin ja stressin vähentämiseen liittyen.

Vauvaa odottavat perheet saavat tukea vauvan odotukseen ja pitkäkestoisen stressin vähentämiseen.

Yhteystiedot:

Vauvatalo p. 040 744 4300

Viestikatu 10 C 52-53, 90130 Oulu
vauvatalo@oetk.fi

OULUN
ENSI- JA
TURVAKOTI RY

VAATIVA VAUVATYÖ VAUVATALOLLA: VAPAAEHTOIS- DOULATOIMINTA

PALVELUN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Oulun ensi- ja turvakoti ry:n Vauvatalon kautta perheiden on mahdollisuus saada raskauteen ja synnytykseen tueksi vapaaehtoisdoula. Vapaaehtoisdoula on koulutettu synnytystukihenkilö, joka tarjoaa tukeaan perheille, joissa on erityistuen tarve. Erityisen tuen tarve on laaja käsite, jolla tarkoitetaan sellaisia taloudellisia, terveydellisiä tai sosiaalisia tilanteita, joissa tulevan vauvan kannalta on tärkeää, että hänen vanhempansa saavat tukea vauvan odotukseen ja synnytykseen.

KOHDERYHMÄ

Vapaaehtoisdoulun voi saada ottamalla yhteyttä Vauvatalon doulakoordinaattoriin missä tahansa raskauden vaiheessa. Doulan voi saada oululainen tai harkiten myös lähikunnassa asuva synnyttäjän / perhe, jolla on erityisen tuen tarve. Doulan tarvetta arvioidaan yhdessä työntekijän kanssa. Doulan tuki on perheille maksutonta.

PALVELUN SISÄLTÖ

Doulatukisuhteen keskiössä ovat perheen omat toiveet. Vapaaehtoisdoulun tärkeimpiä tehtäviä tukisuhteen aikana on läsnäolo, tuki, rohkaisu ja kannustus. Doula on rinnalla kulkija, hän ei tarjoa ammatillista tukea. Doula tapaa perhettä 1–2 kertaa ennen synnytystä, on tarvittaessa mukana synnytyksessä ja tapaa perhettä vielä kerran synnytyksen jälkeen, jolloin perhe ja doula voivat vielä yhdessä käydä synnytyskokemusta läpi. Doula voi tarjota perheelle myös keskustelutukea ilman synnytykseen osallistumista. Doula voi tukea perhettä myös etäyhteyksin. Doula on vaihtoehtoinen tukisuhteessa ja sen jälkeen.

PALVELUN RESURSSIT

Vapaaehtoisdoulatoiminta on ammattillisesti koordinoitua. Toimintaa koordinoivat Vauvatalon työntekijät. Vapaaehtoisdoulaksi pääsee koulutuksen kautta. Koulutuksia järjestetään tarvittaessa. Doulaksi haluavat pääsevät mukaan toimintaan ottamalla yhteyttä Vauvatalon doulakoordinaattoreihin. Doulille järjestetään säännöllistä vertaistuellista työnohjausta.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Useiden kansainvälisten tutkimusten mukaan doulan tarjoama rohkaiseva, kannustava ja henkinen tuki synnytyksessä lisää synnyttäjän turvallisuudentunnetta, tuo rentoutta synnyttäjälle ja siten edistää synnytyksen etenemistä. Doulan läsnäolo synnytyksessä tukee synnyttäjää myönteisen synnytyskokemuksen saavuttamisessa ja vähentää tarvetta kivunlievitykselle. Doulan tarjoama tuki vähentää äidin stressiä ja tukee siten myös vauvan hyvinvointia. Myös synnyttäjän puoliso hyötyy doulan läsnäolosta. Doula tukee isää olemaan lähellä äitiä. Tutkimusten mukaan doulan läsnäolo synnytyksessä vähentää synnytyksen jälkeisen masennuksen oireita, lisää herkkyyttä vauvan viesteille ja tukee imetyksen onnistumista. Vapaaehtoistehtävässä oleva doula saa mielekästä tekemistä ja saa jakaa vauvan syntymään liittyviä suuria tunteita.

Yhteystiedot:

Vauvatalo p. 040 744 4300
doula@oetk.fi
Viestikatu 10 C 52-53, 90130 Oulu

OULUN
ENSI- JA
TURVAKOTI RY

ÖULUN
ENSI- JA
TURVAKOTI RY

LÄHISUHDE- VÄKIVALTATYÖ

LÄHISUHDEVÄKIVALTATYÖ: TURVAKOTI

PALVELUN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Turvakodeista apua saavat lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa kokeneet. Lähisuhdeväkivalta on väkivaltaa, jonka tekijänä on nykyinen tai entinen puoliso tai kumppani, lapsi tai puolison lapsi, vanhempi, muu lähisukulainen tai muu läheinen. Turvakodin koulutettu henkilökunta tarjoaa välitöntä kriisiapua, ympärivuorokautista turvattua asumista ja psykososiaalista tukea lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa kokeneille.

KOHDERYHMÄ JA PALVELUUN PÄÄSYN KRITEERIT

Turvakoti on tarkoitettu kaikille lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa kokeneille henkilöille, iästä ja sukupuolesta riippumatta. Turvakotiin hakeutumisen syynä ei tarvitse olla fyysinen väkivalta. Väkivalta voi olla esimerkiksi myös henkistä, taloudellista, seksuaalista, vainoa tai kulttuuriin tai uskontoon liittyvää. Turvakotiin voi mennä oma-aloitteisesti tai jonkin tahon ohjaamana mihin vuorokauden aikaan tahansa. Sinne voi mennä tarvittaessa myös nimettömänä. Turvakotijakson kesto on aina yksilöllinen. Turvakodissa oleminen on aina asiakkaalle maksutonta. Oulun turvakoti on esteetön ja siellä on myös yksi lemmikkihuone, johon asiakas voi tulla lemmikkinsä kanssa.

PALVELUN SISÄLTÖ

Tukea, apua ja neuvontaa. Turvakodin henkilökunta on koulutettu kohtaamaan lähisuhdeväkivaltaa kohdanneita aikuisia ja lapsia. Heiltä saa kriisiapua ja tukea väkivallan kokemusten käsittelemiseen. Turvakodissa saa myös neuvontaa oikeudellisiin kysymyksiin ja käytännön asioiden järjestämiseen, esimerkiksi asumiseen liittyvissä kysymyksissä. Asiakkaalle tai perheelle annetaan käyttöön oma huone turvakotiasumisen ajaksi. Turvakotien tilat ovat suunniteltu asiakkaille turvallisiksi. Turvakodin henkilöstö selvittää asiakkaan kanssa hänen tuen tarpeensa väkivallasta selviytymisen vaiheessa.

PALVELUN RESURSSIT

Valtiolla on rahoitusvastuu turvakotipalveluista. Turvakotipalvelujen ohjaus, arviointi, kehittäminen ja valtakunnallinen yhteensovittaminen kuuluvat THL:lle.

Turvakodissa on henkilöstöä ympäri vuorokauden. Turvakodilla työskentelee kaksi sosiaalityöntekijän pätevyyden omaava henkilöä. Heistä toinen toimii turvakodin vastuuhenkilönä ja toinen vastaa turvakodin asiakasprosesseista. Turvakodin ohjaajilla on sosiaali- tai terveydenhuollon AMK-tutkinto sekä tehtävän edellyttämä työkokemus. Turvakodissa työskentelee myös hoitoapulaisia. Työntekijöillä on säännöllinen työnohjaus sekä täydennyskoulutusta.

Tarvittaessa yhteistyötä tehdään asiakkaan lähiverkoston, kunnan ja muiden palveluntarjoajien kanssa. Kuntien vastuulla on lähisuhde- ja perheväkivallan kohdanneiden asukkaidensa avouholto sekä turvakodissa olon jälkeiset palvelut.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Turvakoti on kodinomainen paikka, jossa väkivaltaa tai sen uhkaa kokenut saa suojan väkivallalta ja apua väkivallan loppumiseksi. Se tarjoaa akuuttiin tilanteeseen ammatillista tukea, neuvontaa ja ohjausta. Kriisiavun lisäksi turvakodista saa tukea ja tietoa myös käytännön asioiden järjestämiseen. Turvakotijakson aikana kartoitetaan asiakkaan jatkotuen tarpeet ja ollaan tukena niiden järjestämisessä. Asiakas voi turvakotijakson jälkeen jäädä mukaan yhdistyksen kansalaisjärjestötoimintaan, esimerkiksi kokemusasiantuntijana tai vapaaehtoisena.

Yhteystiedot:

Katja Rounioja, yksikön johtaja
p. 040 861 6618, katja.rounioja@oetk.fi

Marjut Hylkilä, sosiaalityöntekijä
p. 040 148 6400, marjut.hylkila@oetk.fi

Turvakodin päivystävä puhelin 24h/vrk p. 0400 581 606
Turvakodin lasten työntekijä p. 040 148 6100

Kanervatie 5, 90650 Oulu, oulunturvakoti@oetk.fi

OULUN
ENSI- JA
TURVAKOTI RY

LÄHISUHDEVÄKIVALTATYÖ, AVOPALVELUT: YKSILÖ- JA VANHEMMUUSTYÖ

PALVELUN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Auttaa kaikkia lähisuhteissaan väkivaltaa kokeneita irtautumaan väkivallasta ja selviämään siitä. Työskentelemme perhe- ja lähisuhdeväkivallan katkaisemiseksi sekä turvallisen arjen vahvistamiseksi. Palvelu on asiakkaalle maksutonta.

Toimimme väkivaltaa tai sen uhkaa kokeneiden, sille altistuneiden sekä väkivaltaa käyttäneiden auttamiseksi. Ensisijaista on lapsen ja väkivallan kokijan turvallisuus sekä väkivallan loppuminen.

Lupaamme olevamme meille kaikille yhteisten arvojen mittaisia:

- Turvallisuus. Emme hyväksy väkivaltaa missään muodossa emmekä kehenkään kohdistuneena.
- Kunnioittaminen. Otamme huomioon asiakkaan erityisyyden ja haavoittuvuuden: esimerkiksi sukupuolen, iän, kulttuurin, elämäntilanteen ja tarpeet.
- Osallisuus. Teemme työtä yhdessä asiakkaiden kanssa niin, että jokaisen mielipiteet ja kokemukset tulevat huomioituiksi. Tarjoamme apua kaikille, joiden hyvinvointia väkivalta uhkaa.
- Luotettavuus. Asiakas voi luottaa siihen, että työntekijä haluaa olla avuksi ja työn laatua vaalitaan.
- Toivon luominen. Tuemme asiakasta lisäämään voimavaroja ja itseluottamusta, jotka auttavat selviytymään väkivallasta. Etsimme asiakkaan kanssa myös ilahduttavia ja energiaa antavia asioita, jotka lisäävät luottamusta tulevaan.

KOHDERYHMÄ JA PALVELUUN PÄÄSYN KRITEERIT

Autamme väkivallan kaikkia osapuolia: lapsia, väkivaltaa kokeneita ja väkivaltaa käyttäneitä iästä ja sukupuolesta riippumatta. Asiakas voi hakeutua palvelun pariin ottamalla itse yhteyttä yksikköön.

PALVELUN SISÄLTÖ

Aikuisten ja lasten viidellä tapaamiskerralla on kuusi teemaa:

- luottamuksellisen ja turvallisen ilmapiirin luominen
- väkivallan käsittely ja uusiutumisen riskin arviointi
- vanhemmuustyöskentely ja lapsen huomioiminen
- asiakkaan oma tarina, kuulluksi tuleminen ja toivon luominen
- voimavarojen ja keinojen etsintä sekä selviytymisen tukeminen
- työskentelyjakson ja jatkotyöskentelytarpeen arvioiminen.

PALVELUN RESURSSIT

Lapsille ja aikuisille väkivallan osapuolille on omat työntekijänsä. Työntekijöillä on sosiaali- tai terveydenhuollon AMK-tutkinto tai vastaava opistotasoinen koulutus sekä tehtävän edellyttämä työkokemus. Työntekijöillä on säännöllinen työnohjaus ja he saavat vuosittain täydennyskoulutusta väkivaltatyöstä. Työskentely tapahtuu yhteistyössä lastensuojelun ja perheen läheis- ja ammattilaisverkostojen kanssa.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Lapsi saa apua kokemaansa väkivaltaan ja siitä selviytymisen ja turvasuunnitelman väkivallan uusiutumisen varalle. Aikuinen (väkivallan kokija tai tekijä) saa tukea väkivallan katkaisemiseen ja väkivallattoman elämän vahvistamiseen.

Yhteystiedot:

Oulun ensi- ja turvakoti ry:n lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö
Linnankatu 8, 90100 Oulu
p. 040 514 0400, lahisuhdevakivalta@oetk.fi

LÄHISUHDEVÄKIVALTATYÖ, AVOPALVELUT: MATALAN KYNNYKSEN PARITAPAAMISET

PALVELUN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikössä työskennellään perhe- ja lähisuhdeväkivallan katkaisemiseksi sekä turvallisen arjen vahvistamiseksi. Ensisijaista on turvallisuuden lisääntyminen ja väkivallan loppuminen. Paritapaamisia järjestetään yhteisen turvallisuuden rakentamiseksi ja vahvistamiseksi.

Ennen paritapaamisten aloittamista molemmilla osapuolilla on ollut yksilökäyntejä lähisuhdeväkivaltatyön yksikössä, ja molemmat ovat motivoituneita yhteiseen työskentelyyn. Yksilötyöskentelyn tarkoituksena on kartoittaa molempien osapuolten tarpeita ja tavoitteita, sekä arvioida yhdessä työntekijöiden kanssa, että paritapaamiset ovat turvallisuutta lisääviä.

Matalan kynnyksen paritapaamisten päättyessä voidaan kunnasta hakea maksusitoumusta työskentelyn jatkamiseksi. Tuolloin työskentelyn tavoitteista keskustellaan yhdessä perheen sosiaalityöntekijän kanssa. Maksusitoumus haetaan kahdelle työntekijälle.

KOHDERYHMÄ

Paritapaamiset on suunnattu pariskunnille, joilla on ollut suhteessa väkivaltaa. Paritapaamiset järjestetään väkivallan kokijan toiveesta.

PALVELUN SISÄLTÖ

Matalan kynnyksen paritapaamisilla rakennetaan turvallisuutta. Tavoitteena on ennaltaehkäistä väkivallan uusiutumista. Työskentelyssä tuetaan pariskuntia tekemään yhteistä turvasuunnitelmaan haastaviin vuorovaikutustilanteisiin. Paritapaamisten edellytyksenä on, että turvallisuuden tunne säilyy koko prosessin ajan. Tapaamisilla kiinnitetään huomiota siihen, että molemmat kokevat ne turvallisiksi.

Matalan kynnyksen paritapaamisia voidaan järjestää 1-5 käyntiä ja ne ovat asiakkaille maksuttomia.

PALVELUN RESURSSIT

Työtä tekevät sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset. Työntekijöillä on säännöllinen työnohjaus ja traumakonsultaatio. Lisäksi he saavat täydennyskoulutusta väkivaltatyöhön liittyen.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Ennen paritapaamista kumpikin puoliso saa yksilökäynnille tilan oman kokemuksensa puhumiselle ja oman toiminnan tarkastelulle. Molempien kanssa käydään läpi samoja teemoja mm. liittyen tunnesäätelyyn ja aikalisän käyttöön.

Asiakkaan turvallisuuden tunne lisääntyy ja väkivallan kierre saadaan katkaistua. Asiakkaat oppivat uusia väkivallattomia toimintamalleja haastaviin vuorovaikutustilanteisiin.

Yhteystiedot:

Oulun ensi- ja turvakoti ry:n lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö
Linnankatu 8, 90100 Oulu
p. 040 514 0400, lahisuhdevakivalta@oetk.fi

OULUN
ENSI- JA
TURVAKOTI RY

LÄHISUHDEVÄKIVALTATYÖ, AVOPALVELUT: MAKSULLINEN YKSILÖTYÖ

PALVELUN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikössä työskennellään perhe- ja lähisuhdeväkivallan katkaisemiseksi sekä turvallisen arjen vahvistamiseksi. Ensisijaista on turvallisuuden lisääntyminen ja väkivallan loppuminen.

Lähisuhdeväkivaltatyön yksikössä tehtävä maksusitoumustyö kuuluu kunnan järjestämiin tai ostamiin palveluihin. Tavoitteet työskentelylle tehdään yhteistyössä sosiaalityöntekijän kanssa, mikäli perheellä on lastensuojelun asiakkuus.

Maksusitoumusta voidaan hakea ja työskentely aloittaa, kun matalan kynnyksen käynnit ovat päättyneet ja asiakas toivoo jatkotukea. Työskentely voidaan aloittaa myös silloin, kun palvelun tarpeen on todennut sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilainen.

KOHDERYHMÄ

Työskentely on tarkoitettu kaikille väkivallan osapuolille: lapsille, väkivaltaa kokeneille ja väkivaltaa käyttäneille, iästä ja sukupuolesta riippumatta. Maksusitoumustyöt voivat olla joko yksilö- tai parityön prosesseja.

PALVELUN SISÄLTÖ

Käynneille asetettuina tavoitteina voivat olla esim. Väkivallan loppuminen, sisäisen- ja ulkoisen turvallisuuden rakentaminen, väkivallasta selviämisen prosessin tukeminen, väkivallasta- ja kaltoinkohtelusta johtuvien seurausten tunnistaminen sekä vakauttava työ. Työskentely on terapeutista tukea. Käyntejä työskentelyn aikana voi olla 10-20 käyntikertaa. Työskentely on yksilö-, pari-, perhe- ja verkostotyötä.

PALVELUN RESURSSIT

Työtä tekevät sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset. Työntekijöillä on säännöllinen työnohjaus ja traumakonsultaatio. Lisäksi he saavat täydennyskoulutusta väkivaltatyöhön liittyen.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Lyhyt kriisiapu auttaa väkivallan katkaisussa, mutta pysyvä muutos vaatii yleensä pitempijänteistä tukea. Tukea tarvitaan, jos tavoitteena on ottaa käyttöön uusia väkivallattomia toimintatapoja perheessä. Jos parisuhde päättyy eroon, tarvitaan apua turvalliseen eroprosessiin ja lasten asioista sopimiseen. Ihmisillä tai perheissä voi olla monia eri tahtiin eteneviä rikosprosesseja ja lapsiin liittyviä prosesseja, joissa tuki on tarpeen. Väkivallan moninaisista seurauksista toipuminen vaatii usein terapeutista apua.

Yhteystiedot:

Oulun ensi- ja turvakoti ry:n lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö
Linnankatu 8, 90100 Oulu
p. 040 514 0400, lahisuhdevakivalta@oetk.fi

LÄHISUHDEVÄKIVALTATYÖ: VERTAISTUKIRYHMÄT

PALVELUN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Vertaisryhmien tarkoitus on tukea lähisuhdeväkivallasta toipumista ja antaa turvallisuutta lisääviä tapoja toimia. Vertaistuki hälventää erilaisuuden kokemusta, realisoi vääristynyttä syyllisyyden tunnetta ja vähentää häpeän tunnetta. Vertaisilta saa tietoa, palautetta ja tukea. Vertaiset ovat toisilleen peilinä, mikä lisää itsetuntemusta ja tukee eheytymistä.

KOHDERYHMÄ

Vertaisryhmiä järjestetään erilaisille ihmisille, joilla on kokemus väkivallasta läheisissä suhteissaan. Tarkemmat tiedot ryhmistä löytyvät yhdistyksen nettisivuilta. Uusia ryhmiä kootaan tarpeen mukaan ja ryhmiä voidaan koota ja ohjata myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Väkivaltaa lähisuhteissaan kokeneille: Tiistai-ryhmä on avo-ryhmä turvakodissa oleville ja sieltä lähteneille ja avoin myös muille. Isot siskot on täydentyvä ryhmä ikääntyneille naisille. Miinat on täydentyvä ryhmä vanhoillislestadiolaisille naisille. Koulutusryhmä (4 iltaa, 10h) järjestetään kahdesti vuodessa.

Vakautta vanhemmuuteen on suljettu 12 kerran ryhmä vanhemmille, joilla on omia traumaattisia kokemuksia, jotka vaikuttavat vanhempana toimimiseen. Varjo-ryhmä on koulutusryhmä eron jälkeistä vainoa kokeneille. Lisäksi järjestetään ryhmiä lapsille liittyen vanhempien eron jälkeisiin tilanteisiin.

PALVELUN SISÄLTÖ

Avoimeen ryhmään voi tulla ilman ennakoilmoittautumista. Täydentyvään ryhmään pääsee, kun on keskustellut ryhmän ohjaajan kanssa ja on yhdessä todettu ryhmä sopivaksi. Suljettu ryhmä on määräaikainen, sisällöltään teemoitettu ja siihen tullaan haastattelun kautta. Osa ryhmistä toteutetaan verkossa. Ryhmiin voi osallistua nimettömänä ja ne ovat maksuttomia.

PALVELUN RESURSSIT

Vertaisryhmät ovat ammatillisesti ohjattuja. Joissakin ryhmissä ohjaajaparina on kokemusasiantuntija. Kaikissa ryhmissä kysytään ryhmäläisten palautteet ja kehittämisehdotukset. Ryhmän ohjaajilla on käytettävissään erilaisissa kehittämishankkeissa tehtyjä materiaaleja, koulutusmateriaaleja ja käsikirjoja. Ohjaajilla on ryhmän ohjauksen koulutuksia, kokemusta ja työnohjaus.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Vertaistuki mahdollistaa usein tärkeää pitkäjänteistä tukea, jos se toteutuu turvakotijakson jatkona tai yhdistyksen tai muiden toimijoiden avopalveluna tarjoaman kriisiavun jatkona. Vertaistuki voi myös täydentää yksilötyötä, esimerkiksi terapiaa. Vertaisryhmässä ammattilaisen tehtävä on huolehtia ryhmäprosessin turvallisista rajoista, antaa tietoa ja mahdollistaa vertaistuki. Ryhmäläiset ovat kokemuksen asiantuntijoita.

Lisätietoja:

Tuire Tikkanen, yksikön johtaja, lähisuhdeväkivaltatyö
p. 040 196 5400, tuire.tikkanen@oetk.fi

Katja Rounioja, yksikön johtaja, turvakoti
p. 040 861 6618, katja.rounioja@oetk.fi

lahisuhdevakivalta@oetk.fi

OULUN
ENSI- JA
TURVAKOTI RY

LÄHISUHDEVÄKIVALTATYÖ, AVOPALVELUT: TUKIKESKUS VARJO

PALVELUN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Kaikki väkivalta ei pääty eron ja väkivaltaiset teot voivat jatkaa eron jälkeisenä vainona. Vainolla tarkoitetaan ei-toivottuja yhteydenottoja, seuraamista, uhkaamista, tarkkailemista tai muita edellisiin toimintatapoihin rinnastettavia häiritseviä tekoja, jotka aiheuttavat vainotussa ahdistusta ja pelkoa. Vainoteot voivat kohdistua vainottuun, vainotun läheisiin ja/tai lapsiin.

Tukikeskus Varjo on asiantuntijayksikkö, joka keskittyy eron jälkeisen vainon kysymyksiin ja vainon ennaltaehkäisyyn. Toiminta on sekä paikallista että valtakunnallista ja sitä rahoittaa Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA.

KOHDERYHMÄ JA PALVELUUN PÄÄSYN KRITEERIT

Tukikeskus Varjo tuottaa palveluita asiakkaille ja ammattilaisille. Asiakaskohderyhmä koostuu eron jälkeisen vainon eri osapuolista ja asiakkaille palvelut ovat maksuttomia. Asiakkuudessa voi olla anonymina, eikä palveluihin pääsy edellytä maksutoumusta.

Ammattilaiset, jotka käyttävät Tukikeskuksen tarjoamia palveluita, ovat pääsääntöisesti sosiaali- ja terveysalan ammattihenkilöstöä. Palvelut ovat osittain ammattilaisille maksullisia.

PALVELUN SISÄLTÖ

Asiakkaille Tukikeskus Varjo tarjoaa neuvontaa, ohjausta, keskusteluapua ja vertaistukea yksilötyöskentelyn ja/tai ryhmätyöskentelyn keinoin. Ammattilaisille tarjotaan konsultaatiopalveluita, koulutusta sekä kehittämis- ja tutkimusyhteistyötä. Kehittämistyössä hyödynnetään asiakastyötä ja tutkimusyhteistyötä huolehtien samanaikaisesti kaikkien osapuolten turvallisuudesta. Paikallisesti palveluita on saatavilla Oulussa ja Mikkelissä, muualle Suomeen palvelut tuotetaan sähköisesti.

PALVELUN RESURSSIT

Tukikeskus Varjon työntekijäresurssit koostuvat kolmesta työntekijästä. Kaikilla työntekijöillä on tehtävään edellyttämä koulutus ja tarvittava työkokemus. Työntekijöillä on säännöllinen työnohjaus ja heillä on mahdollisuus vuosittaisiin täydennyskoulutuksiin.

Jokaisella Tukikeskuksen asiakkaalla on oma työntekijä, tai työntekijä toimii toisen ammattilaisen työparina asiakkaan suostumuksella. Asiantuntijaroolissa työntekijät tekevät yhteistyötä eri toimijoiden kanssa ja ovat aktiivisesti mukana tuottamassa tietoa.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Tukikeskus Varjon tavoitteena on eron jälkeisen turvallisuuden parantaminen, eri osapuolten tukeminen ja vainon ennaltaehkäisy.

Yhteystiedot:

Eveliina Nilosaari, väkivaltatyön asiantuntija,
p. 040 135 0200, eveliina.nilosaari@oetk.fi

www.varjosta.fi

OULUN ENSI- JA TURVAKOTI RY
VIOLA - VÄKIVALLASTA VAPAAKSI RY

QULUN
ENSI- JA
TURVAKOTI RY

SEKSUAALITERVEYSTYÖ

SEKSUAALITERVEYSTYÖ: TIETOISEKSI-HANKE

PALVELUN TARKOITUS

Tietoiseksi-hanke (2019–2021) tarjoaa maksuttomia matalan kynnyksen palveluita seksuaalioikeuksien ja seksuaaliterveyden edistämiseksi. Toimintaamme kuuluu seksuaalineuvonta, pidempikestoinen seksuaaliväkivaltatyö, maahanmuuttajataustaisten seksuaaliterveysmentoreiden koulutus ja seksuaalikasvatus monikulttuurisissa yhteisöissä sekä tietoisuuden lisääminen seksuaaliseen hyvinvointiin liittyvistä asioista kansalaisten ja ammattilaisten keskuudessa. Tietoiseksi-hanke on Oulun ensi- ja turvakoti ry:n ja Vuolle Setlementin yhteistyöhanke.

KOHDERYHMÄ

Palvelumme on tarkoitettu kaiken ikäisille sukupuolesta riippumatta. Seksuaalineuvonnan puoleen voi kääntyä erilaisissa seksuaalisuuteen, parisuhteeseen, seksuaaliterveyteen ja sukupuolisuuteen liittyvissä kysymyksissä ja ongelmatilanteissa.

Seksuaaliväkivaltatyön palvelut on tarkoitettu henkilöille, jotka ovat kokeneet seksuaaliväkivaltaa sekä heidän läheisilleen.

Seksuaalikasvatusta tarjoamme erilaisille yhteisöille ja sisällöt määräytyvät aina tarpeen mukaan. Monikulttuurisiin yhteisöihin suunnatuissa seksuaalikasvatustilaisuuksissa hanketyöntekijän työparina voi toimia hankkeessa koulutettu maahanmuuttajataustainen seksuaaliterveysmentori. Ammattilaisille tarjoamme räätälöityjä koulutuksia seksologian alalta.

PALVELUN SISÄLTÖ

Seksuaalineuvonnassa on pääsääntöisesti 1–5 käyntikertaa. Seksuaalineuvontatapaamiset ovat tavoitteellisia ja ammatillisia yksilö- tai paritapaamisia, joissa käsitellään asiakkaan seksuaalisuuteen liittyviä asioita luottamuksellisessa vuorovaikutussuhteessa. Seksuaalineuvontaa tarjotaan myös ajanvarauksettomasti chat-palvelussa, puhelimitse sekä videovälitteisesti. Seksuaaliväkivaltaa kokeneiden palveluissa käyntikertojen määrä ei ole rajattu.

PALVELUN RESURSSIT

Seksuaalineuvontatyöntekijöillä on seksuaalineuvojan pätevyys. Seksuaaliväkivaltatyötä tekeillä on sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, seksologian koulutus ja psykoterapeutin pätevyys.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Seksuaalineuvontatyössä ehkäistään seksuaaliongelmien pitkitymistä ja vaikeutumista ja työskennellään yhdessä asiakkaan kanssa elämänlaadun parantumiseksi. Asiakas saa apua, tukea ja ymmärrystä omaan tilanteeseensa. Seksuaaliväkivaltatyössä asiakas oppii ymmärtämään traumaattisen kokemuksen vaikutuksia itseensä ja saa vakauttavaa ja terapeuttista apua hyvinvointinsa vahvistamiseen sekä seksuaalisuutensa eheytymiseen. Seksuaaliväkivaltaa kokeneiden läheiset saavat tarvitsemaansa tukea haastavan tilanteen käsittelyyn.

Yhteystiedot:

p. 040 675 3200, p. 040 152 6100

info@tietoiseksihanke.fi
www.tietoiseksihanke.fi

VUOLLE
Setlementti

SEKSUAALITERVEYSTYÖ: SERITATYÖ

PALVELUN TARKOITUS

SERITATYÖ on jatkoa SERITA-hankkeelle, jonka tarkoituksena on vähentää ja ennaltaehkäistä seksuaalirikoksia tarjoamalla apua rikoksen tehneille, potentiaalisille tekijöille ja heidän läheisilleen. Tarjoamme terapeutista keskusteluapua, mahdollisuutta ryhmäterapiaan sekä järjestämme koulutuksia ja infotilaisuuksia.

KOHDERYHMÄ

Palvelu on tarkoitettu 15 vuotta täyttäneille henkilöille, joilla on huolta omasta seksuaalisesta käyttäytymisestäään tai rajojen pitämisestä, jolla on taustalla seksuaalirikos, ja heidän läheisilleen. Esimerkiksi seksi- ja pornoriippuvuus tai lapsikohtainen seksuaalinen kiinnostus voivat lisätä riskiä rikoksen tekemiseen ja se aiheuttaa lähes aina ahdistusta ihmiselle itselleen.

PALVELUN SISÄLTÖ

Toimintamme on matalan kynnyksen palvelua, joka on maksutonta, nimetöntä, ammatillista ja perustuu luottamuksellisuuteen ja turvallisuuteen. Palveluun voi hakeutua suoraan, ilman lähetettä ja vastaanotolle voi tulla yksin tai läheisen ihmisen kanssa. Keskusteluavun tarkoituksena on vahvistaa asiakkaan kykyä tehdä tietoisia valintoja seksuaalisuutensa ja elämänsä suhteen.

RESURSSIT

Työtä tekevät koulutetut ja asialle omistautuneet seksuaaliterapeutit, joilla on myös AMK-tutkinto ja kokemusta seksuaaliväkivaltatyöstä. Työn laatua ylläpidetään ja kehitetään säännöllisellä työnohjauksella ja täydennyskoulutuksilla. Toimintaa arvioidaan keräämällä asiakaspalautetta.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Seksuaalisten rajojen asettamisesta ja tukemisesta hyötyvät kaikki, koska se lisää turvallisuutta koko yhteiskunnassa. Rikosten uhrien määrä vähenee tukemalla ihmisiä, joilla riski rajojen ylitykseen on kasvanut. Myös heidän läheisensä saavat apua. Seksuaalisuus voi muuttua ongelmasta voimavaraksi, joka lisää ihmisen hyvinvointia eikä riistä sitä toisilta.

Yhteystiedot:

Anu Heikkinen, seksuaaliväkivaltatyön asiantuntija
p. 040 152 6100, anu.heikkinen@oetk.fi

info@seritatyo.fi, www.seritatyo.fi

VUOLLE
Setlementti

ÖULUN
ENSI- JA
TURVAKOTI RY

EROLAPSIPERHEESSÄ -TYÖ

ERO LAPSIPERHEESSÄ -TYÖ: TAPAAMISPAIKKA- TOIMINTA

PALVELUN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Tapaamispaikassa järjestetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 27 §:n mukaista palvelua, joka mahdollistaa lapsen ja hänestä erossa asuvan vanhemman tapaamisen. Toiminnan tarkoitus on varmistaa, että lapsen oikeus pitää yllä suhdetta kumpaankin vanhempaan toteutuu. Tapaamispaikkatyö on vaativaa ammatillista palvelua, jolla tuetaan lapsen ja tapaajavanhemman suhdetta sekä yhteistyövanhemmuutta lapsen etu ja turvallisuus huomioiden.

KOHDERYHMÄ JA PALVELUUN PÄÄSYN KRITEERIT

Tapaamispaikat on tarkoitettu vanhempien eron tai lastensuojelun sijoituksen vuoksi toisistaan erillään asuville lapsille ja vanhemmille. Perusteita tapaamispaikan palvelujen käyttämiseen ovat muun muassa vanhempien luottamuspula ja ristiriitaiset välit, päihde- ja mielenterveysongelmat, tapaamis- ja huoltoriidat, väkivalta tai sen uhka, kaappausuhka tai lapsen sijoitus. Tapaamisten valvonta tai tuki perustuu lastenvalvojan vahvistamaan sopimukseen tai tuomioistuimen tai lastensuojelun päätökseen, jossa määritellään tarvittavien toimenpiteiden sisältö. Viranomainen toimittaa vahvistetun sopimuksen, väliaikais määräyksen tai päätöksen tapaamispaikkaan tapaamisen järjestelyjä varten.

PALVELUN SISÄLTÖ

Tapaamispaikan palveluihin kuuluvat valvotut ja tuetut tapaamiset sekä valvotut vaihdot. Valvotuissa tapaamisissa työntekijä on tapaamisen ajan jatkuvassa näkö- ja kuuloyhteydessä lapseen ja vanhempaan. Tuetuissa tapaamisissa työntekijä on käytettävissä tapaamisen ajan. Valvotuissa vaihdoissa työntekijä huolehtii, että lapsi siirtyy turvallisesti vanhemmalta toiselle.

Tapaamiset aloitetaan, kun on saatu päätös tapaamisista ja tieto valvonnan perusteista. Tapaamiset alkavat kummankin vanhemman alkuhaastattelulla ja lapsen ja vanhemman/vanhempien tai sijaisvanhemman tutustumiskäynnillä. Tapaamiset pyritään toteuttamaan viranomaisen vahvistaman sopimuksen tai päätöksen mukaisesti. Työntekijä voi perustellusta syystä päättää, että tapaamista ei aloiteta tai vaihtoa ei tehdä, tai keskeyttää tapaamisen, jos se on välttämätöntä lapsen edun vuoksi. Tapaamispaikka järjestää myös tapaamisia etävanhemman kotona ja Tapaamispaikalla järjestetään myös yön yli tapaamisia.

PALVELUN RESURSSIT

Työntekijöillä on sosiaali- tai terveydenhuollon AMK-tutkinto tai vastaava opistotasoinen koulutus sekä tehtävän edellyttämä työkokemus. Työntekijöillä on säännöllinen työnohjaus ja he saavat täydennyskoulutusta.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Lapsen oikeus suojeluun ja osallisuuteen toteutuu tapaamispaikassa. Lasta suojataan vanhempien välisiltä ristiriidoilta. Lapsi kokee olonsa turvallisiksi työntekijän varmistaessa lapsen edun toteutumisen tapaamisessa ja siirtymissä. Lapsen ja vanhemman yhdessäoloa tuetaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Lasta ja hänen tarpeitaan tehdään vanhemmalle näkyväksi tuomalla esille lapsen tunteita, näkemyksiä ja kokemuksia. Vanhempia kannustetaan viettämään aikaa lapsen kanssa ja huomiota ohjataan tapaamisen aikana lapseen. Vanhemmat saavat kannustusta, ohjausta ja palautetta vanhemmuudestaan. Vanhemmat saavat tukea yhteistyövanhemmuuden toteuttamiseen.

Yhteystiedot:

Emmi Satokangas, yksikön johtaja
p. 040 124 7133, emmi.satokangas@oetk.fi

Tapaamispaikkatoiminta
Ohjaajat p. 0400 532 585
tapaamispaikka@oetk.fi

Koulukatu 20, 90100 OULU

OULUN
ENSI- JA
TURVAKOTI RY

ERO LAPSIPERHEESSÄ -TYÖ: TUKIKESKUSTELUT TAPAAMISPAIKASSA

TOIMINNAN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Tapaamispaikka tarjoaa tukikeskusteluja tilanteisiin, joissa tuetut/valvotut tapaamiset tai valvotut vaihdot tarvitsevat rinnalle kannattelevaa työtä. Tukityöskentely aloitetaan aina suunnitellusti ja se voidaan toteuttaa yksilö-, pari- tai perhetapaamisena. Tukikeskustelu voidaan järjestää myös lapsen yksilötapaamisena. Työskentelyn aloittamisesta sovitaan tuolloin aina lapsen huoltajan kanssa.

Tukikeskustelujen tarkoituksena on lähi-, tapaaja- tai sijaisvanhemman vanhemmuuden tukeminen ja yhteistyövanhemmuuden vahvistaminen. Lisäksi tukikeskusteluilla voidaan tukea perheitä vaiheesta toiseen siirtymisessä, esimerkiksi tuetuista tapaamisista kotitapaamisiin siirryttäessä.

Lapsen yksilötapaamisen tarkoituksena on tukea lapsen suhdetta hänestä erossa asuvaan vanhempaan sekä auttaa lasta nimeämään ja käsittelemään asiaan liittyviä tunteita. Tavoitteena on vahvistaa lapsen hyvinvointia ja lisätä hänen turvallisuuttaan.

Tukikeskustelut edellyttävät maksusitoumuksen asiakkaan kotikunnasta.

KOHDERYHMÄ

Palvelu on suunnattu Tapaamispaikan asiakkuudessa oleville lapsille ja aikuisille tilanteissa, joissa tapaamiset tarvitsevat rinnalle kannattelevaa työtä. Tukikeskustelusta voivat hyötyä lapsi, lähivanhempi, tapaajavanhempi ja sijaisvanhempi.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Tukikeskustelu on matalan kynnyksen toimintaa ja on tarkoitettu lyhytaikaiseksi tukimuodoksi. Tukikeskustelun tavoitteet rakennetaan asiakkaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti, lapsen etu huomioiden. Tärkeää on asiakkaan kokemus kuulluksi ja ymmärretyksi tulemisesta hyväksyvässä ilmapiirissä. Yksilöllisellä tuella vahvistetaan vanhemmuutta ja edistetään lapsen ja

vanhemman vuorovaikutussuhdetta ja vanhempien yhteistyövanhemmuutta.

Keskustelun kulkua ja rakenteeseen valitaan siihen soveltuva menetelmä. LP-menetelmää voidaan hyödyntää uuden asiakkuuden alkaessa tai asiakasprosessin välikeskusteluissa. Mikäli LP-keskustelussa tunnistetaan lapsen tai vanhemman lisätuen tarve, voidaan järjestää Lapset puheeksi –neuvonpito.

Lapsen yksilötapaamisia voidaan järjestää, kun tapaamiset aiheuttavat lapselle voimakkaita tunnereaktioita, kuten jännitystä. Turva10 -menetelmää käytetään leikki- ja kouluikäisten turvallisuuden puheeksi oton välineenä. Turva10:n avulla voidaan tehdä näkyväksi turvallista tai turvatonta huolenpitoa ja hoivaa.

RESURSSIT

Tapaamispaikkatoiminta on Oulun ensi- ja turvakoti ry:n järjestämää toimintaa. Tapaamispaikassa työskentelee palveluesimiehen lisäksi 4 vakituista ohjaajaa sekä tuntityöntekijöitä. Tapaamispaikan henkilöstöllä on sosiaali- ja terveysalan koulutus sekä tehtävän edellyttämä työkokemus sekä tukikeskusteluihin liittyvä menetelmäosaaminen. Työntekijöillä on säännöllinen työnojaus ja he saavat täydennyskoulutusta. Henkilöstö työskentelee tiiviisti yhteistyössä perheen läheis- ja ammattilaisverkoston sekä Oulun ensi- ja turvakodin muiden yksiköiden kanssa. Toimintaa arvioidaan keräämällä säännöllisesti palautetta asiakkailta sekä yhteistyöverkostolta.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Asiakkaalle tukikeskustelu tarjoaa kuulluksi tulemisen kokemuksen ja mahdollisuuden pohtia vaihtoehtoisia toimintatapoja yhdessä ammattilaisen kanssa. Parhaimmillaan jo yksikin tukikeskustelu voi lisätä yhteistyövanhemmuuden toimivuutta. Yhteistyövanhemmuus edistää lapsen turvallista kasvua, kehitystä ja hyvinvointia. Tukikeskusteluilla on vahvasti myös ennaltaehkäisevä merkitys. Riittävän ajoissa tarjottu yksilöllinen tuki ehkäisee haasteiden kasaantumista.

Yhteystiedot:

Emmi Satokangas, yksikön johtaja
p. 040 124 7133, emmi.satokangas@oetk.fi

Tapaamispaikkatoiminta
Ohjaajat, p. 0400-532 585
tapaamispaikka@oetk.fi
Koulukatu 20, 90100 OULU

OULUN
ENSI- JA
TURVAKOTI RY

ERO LAPSIPERHEESSÄ -TYÖ: VANHEMMAN NEUVO® -VERTAISTUKIRYHMÄ

PALVELUN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Vanhemman neuvo® -ryhmän tavoite on tukea eron jälkeistä vanhemmuutta ja vanhempien välistä yhteistyötä. Ryhmä auttaa vanhempia näkemään ja huomioimaan lapsen tarpeet erotilanteessa ja löytämään käytännön toimintatapoja, jotka helpottavat lapsen arkea ja vanhempien välistä yhteistyötä.

KOHDERYHMÄ JA PALVELUUN PÄÄSYN KRITEERIT

Vanhemman neuvo® on vertaistukiryhmä eronneille ja eropäätöksen tehneille vanhemmille, joilla on alle 18-vuotiaita lapsia. Samaan ryhmään osallistuu vain toinen vanhemmista. Vanhempi voi hakeutua ryhmään varaamalla haastatteluajan ryhmän ohjaajalta. Palvelu on maksuton.

PALVELUN SISÄLTÖ

Lisäämällä vanhempien itsetuntemusta ja auttamalla heitä tarkastelemaan omia vuorovaikutustapojaan pyritään tukemaan yhteisen vanhemmuuden toteutumista ja aikuisen roolin säilyttämistä. Ryhmässä vanhemmat harjoittelevat pitämään päätyneen parisuhteen herättämät tunteet erillään lapsen asioissa tehtävästä yhteistyöstä. Ryhmäkertojen aikana käsitellään seuraavat teemat: eron tuomat muutokset aikuisen ja lapsen elämässä; yhteinen vanhemmuus; lapsen tunteet ja tarpeet vanhempien erotessa; vanhemmuus ja lapsen arki; vuorovaikutustavat; ongelmista kohti ratkaisua; sosiaaliset verkostot ja uudet suhteet ja vanhemmuus.

PALVELUN RESURSSIT

Vanhemman neuvo® -ryhmää ohjaa Vanhemman neuvo® -menetelmäkoulutuksen käynyt sosiaali- tai terveysalan ammattilainen, yksin tai työparin kanssa. Ryhmä kokoontuu 8 kertaa 2,5 tuntia kerrallaan.

VALTAKUNNALLINEN TUKI

Vanhemman neuvo® -vertaisryhmätoimintaa koordinoi Ensi- ja turvakotien liitto. Ensi- ja turvakotien liitto tukee työn laatua ja kehittämistä järjestämällä jäsenyhdistyksessä työskenteleville työntekijöille vuosittain koulutuksia ja työkokouksia. Keskusjärjestö järjestää kaikille ryhmänohjaajille alueellisia lisäkoulutuksia ja ohjaajatapaamisia vuosittain. Ryhmiin osallistuneilta vanhemmilta kerätään palaute yhteiseen palautepankkiin. Palautetta käytetään toiminnan raportoinnissa sekä toiminnan laadun varmistamiseen. Lisäksi jäsenyhdistyksissä ohjatut ryhmät kirjataan Ensi- ja turvakotien liiton yhteiseen tietojärjestelmään, josta saadaan sekä alueellisia että valtakunnallisia tilastotietoja.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Vanhemman neuvo® -ryhmä tukee vanhempaa tarkastelemaan muuttunutta elämäntilannetta lapsen näkökulmasta. Ryhmä auttaa myös löytämään käytännön keinoja tukea lasta aiempaa paremmin. Eron jälkeisen vanhemmuuden ja vanhempien välisen yhteistyön tukeminen ennaltaehkäisee erokriisin haitallisia ja pitkittyneitä vaikutuksia.

Yhteystiedot:

Sirpa Huotari
p. 040 159 1170, eroneuvo.oulu@oetk.fi

OULUN
ENSI- JA
TURVAKOTI RY

ERO LAPSIPERHEESSÄ -TYÖ: YKSILÖ-, PARI- JA PERHETAPAAMISET

PALVELUN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Yksilö-, pari- ja perhetapaamisten tavoite on auttaa eronneita vanhempia erottamaan vanhemmuussuhteen jatkuminen parisuhteen päättymisestä. Työskentelyn aikana lapsen tilanne tehdään näkyväksi ja tuetaan yhteistyövanhemmuuden rakentamista vanhempien välillä.

KOHDERYHMÄ JA PALVELUUN PÄÄSYN KRITERIT

Palvelu on tarkoitettu eroa pohtiville tai eronneille vanhemmille, heidän alaikäisille lapsilleen ja uusperheellisille. Lapsia tavataan vanhempien toiveesta tai työntekijän aloitteesta. Asiakkaaksi voi hakeutua yksin tai yhdessä toisen vanhemman kanssa. Palvelu on maksutonta.

PALVELUN SISÄLTÖ

Asiakas tai toisen organisaation työntekijä ottaa yhteyttä jäsenyhdistyksen asiakastyötä tekevään työntekijään. Asiakkaan tilanne kartoitetaan yhteydenoton aikana ja sovitaan työskentelyn aloittamisesta. Yleensä työntekijä ottaa yhteyttä myös toiseen vanhempaan ja hänet kutsutaan mukaan tapaamisiin. Ensimmäinen asiakastapaaminen järjestyy noin viikon kuluessa ensimmäisestä yhteydenotosta. Työskentely aloitetaan joko tapaamalla ensin vanhemmat erikseen ja sen jälkeen yhdessä tai vanhempien yhteistapaamisella. Tästä sovitaan vanhempien toiveita kuunnellen. Työskentelyn tavoitteet sovitaan yhdessä ensimmäisessä tapaamisessa ja niiden saavuttamista seurataan työskentelyn kuluessa. Yksilö- tai paritapaamisia on 1–5, ja ne kestävät 45–90 minuuttia. Perhetapaamisissa ovat läsnä myös lapset. Perhetapaamisista sovitaan yhdessä vanhempien kanssa. Asiakkuus päätetään yhteisesti sopien. Viimeisessä tapaamisessa työskentely vedetään yhteen ja arvioidaan.

PALVELUN RESURSSIT

Työntekijöillä on sosiaali- tai terveystalouden ammattillinen koulutus ja tarvittava perehtyneisyys eroauttamiseen ja asiakastyöhön. Pari- ja perhetapaamiset tehdään pääsääntöisesti työparityönä.

VALTAKUNNALLINEN TUKI

Yksilö-, pari- ja perhetapaamistyötä koordinoi Ensi- ja turvakotien liitto. Ensi- ja turvakotien liitto tukee työn laatua ja kehittämistä järjestämällä jäsenyhdistyksessä työskenteleville työntekijöille vuosittain koulutuksia ja työkokouksia. Työskentelyyn osallistuneilta vanhemmilta ja lapsilta kerätään palaute, jota käytetään toiminnan raportointiin ja toiminnan laadun varmistamiseen. Lisäksi jäsenyhdistyksissä toteutuneet asiakastapaamiset kirjataan Ensi- ja turvakotien liiton yhteiseen tietojärjestelmään, josta saadaan sekä alueellisia että valtakunnallisia tilastotietoja.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Työskentelyn avulla vanhemmat saavat arjen toimimaan paremmin ja lapsen tarpeet tulevat huomioituiksi. Vanhemmat saavat voimavaroja omaan jaksamiseen. Työskentelyssä osapuolet tulevat turvallisissa olosuhteissa kuulluiksi ja uudet näkökulmat selkiyttävät vanhempien omaa ajattelua.

Yhteystiedot:

Sirpa Huotari
p. 040 159 1170, eroneuvo.oulu@oetk.fi

OULUN
ENSI- JA
TURVAKOTI RY

ERO LAPSIPERHEESSÄ -TYÖ: MIESKAVERITOIMINTA

TOIMINNAN TARKOITUS JA YLEISKUVAUS

Mieskaveritoiminta on vapaaehtoistoimintaa, jossa tavalliset aikuiset miehet toimivat kavereina yksin lastaan kasvattavien äitien lapsille, joilla ei ole yhteyttä biologiseen isään tai muihin miehiin. Tällä vapaaehtoistoiminnalla tarjotaan yli 4-vuotiaille lapsille ja nuorille turvallinen tapa tutustua aikuisen miehen arkeen ja elämään. Tavoitteena on lisätä lapsen kehitystä tukevia aikuiskontakteja.

Toiminnan ydin on kaveruus. Se ei ole tukihenkilötoimintaa, vaan vastavuoroinen kaveruussuhde, jossa aikuisella on aikuisen vastuu. On tärkeää, että lapsi ja mieskaveri viihtyvät toistensa seurassa. Lapsi rakentaa omaan mieskaveriinsa luotamuksellisen suhteen. Mies saa itselleen tärkeän ja mielenkiintoisen tehtävän lapsen kehityksen tukijana. Parhaimmillaan kaveruussuhde jatkuu läpi elämän. Toiminta tukee myös yksin lastaan kasvattavan äidin jaksamista laajentamalla perheen turvaverkostoa.

KOHDERYHMÄ

Mieskavereina toimivat miehet ovat aikuisia, eri-ikäisiä miehiä, joilla on aikaa ja halua viettää aikaa lapsen tai nuoren kanssa. Lähtökohtana on, ettei toiminnassa ole tuettavia tai tukijoita. Lapset ovat tavallisia, vähintään 4-vuotiaita lapsia, joilta syystä tai toisesta puuttuu yhteys isäänsä tai muihin miehiin. Äidit, jotka kasvattavat lapsiaan yksin, tekevät aloitteen lapsen mieskaveriproessin alkamisesta.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Mieskaveritoimintaan mukaan tulevat miehet käyvät 15 tunnin mittaisen koulutuksen, jonka aikana he saavat käsityksen taustaorganisaation toiminnasta ja mieskaveritoiminnan periaatteista. Kaikki kurssilaiset haastatellaan henkilökohtaisesti. Lisäksi tarkastetaan, ettei heidän rikostaustassaan ole sellaista, mikä voisi olla esteenä mieskaverina toimimiselle.

Kaverisuhde alkaa perehdytysten jälkeen äidin ja mieskaverin välisellä keskustelulla, jota ohjaa mieskaveritoiminnan ohjaaja. Lapsille ja miehille on tarjolla toiminnallisia vertaistapaamisia. Kaikille osapuolille järjestetään kaverikuulumiskeskusteluja kaveruuden tueksi. Miehille järjestetään vertaistuellista työnohjausta. Myös äideille on tarjolla vertaistapaamisia.

TOIMINNAN RESURSSIT

Oulun ensi- ja turvakoti ry:ssä mieskaveritoimintaa koordinoi mieskaveritoiminnan ohjaaja. Mieskaveriksi pääsee mieskaverikurssin kautta. Kurseja järjestetään Oulussa 4 kertaa vuodessa: helmi-, touko-, syys- ja marraskuussa. Mieskaveriksi haluavat miehet ja yksin lapsiaan kasvattavat äidit pääsevät mukaan toimintaan ottamalla yhteyden mieskaveritoiminnan ohjaajaan tai täyttämällä hakulomakkeen sivustolla www.mieskaverit.fi

VALTAKUNNALLINEN TUKI

Mieskaveritoimintaa koordinoi Pienperheyhdistys. Toimintaa on seitsemällä paikkakunnalla ympäri Suomen. Vuosittain äidille ja miehille tarjotaan arviointikysely, jonka avulla pyritään kehittämään toimintaa.

HYÖDYT ERI OSAPUOLILLE

Mieskaveritoiminta on antoisaa vapaaehtoistoimintaa, josta hyötyvät kaikki. Lapset saavat elämäänsä uutta sisältöä ja näkökulmaa – samoin ne miehet, jotka tarjoavat vapaaehtoisesti lapsikavereilleen aikaansa. Äidit saavat myös hetken omaa aikaa ja vertaiskontakteja.

Yhteystiedot:

Raija Lohilahti, mieskaveritoiminnan ohjaaja
p. 040 675 0300, ouluunmieskaverit@oetk.fi

www.mieskaverit.fi

